

SKÄRNINGSKONST, f. sing. Konsten att skära figurer i trä, elfenben, o. s. v.

SKÄRNINGSLINIE, f. 3. (geom.) Den linie, i hvilken tvenne planer skära hvarandra.

SKÄRNINGSPUNKT, m. 5. (geom.) Punkt, i hvilken tvenne eller flera linier skära hvarandra.

SKÄRP, n. 5. (A. S. *Scorpe*, klädnad) 1) Bredt band af taft eller annat tyg, som fordom bars ifrån höger till venster såsom axelgehång, men sedan burits såsom lifgehång. Bildar sammanställningen Officersskärp. — 2) Armbindel. *Bära armen i s.* — 3) Bredt band, som fruntimmer bära om lifvet.

SKÄRPA, v. a. 2. (af *Skarp*) 1) Göra skarp, skarpare. *S. en egg.* — 2) (bergv.) Göra en gruföppning. — 3) (fig.) a) Göra strängare, svårare. *S. lagen, straffet.* — b) Göra starkare, skarpsinnigare; stärka, öfva. *S. minnet, förståndet.* — c) *S. i'n, se Inskärpa.* — 4) (sjöt.) Brassa ett segel skarpt eller tätt bidevind. — *Skärpande*, n. 4. (för bem. 3.)

SKÄRPKNIF, m. 2. pl. — *knifvar.* Ett slags verktyg hos bokbindare.

SKÄRPNING, f. 2. 1) Handlingen, hvarigenom något skärpes. — 2) (bergv.) a) En grufvas öppnande. — b) Gruföppning.

SKÄRSPÄNNE, n. 2. Spänne, hvarmed ett fruntimmerskärp sammanhållles.

SKÄRRAM, schä'r-rám, m. 2. (fabr.) Se *Varpa*.

SKÄRSEL, m. 2. 1) (enligt katolska kyrkans lära) Ett särskilt pinorum, der människornas själar, efter döden, renas ifrån jordlifvets synder. — 2) (fig. fam.) Svår pina, plåga.

SKÄRSKIFVA, f. 1. (tekn.) Smidd, i kanten stälad skifva på ett skärverk.

SKÄRSKÅDA, v. a. 1. (af *Skär*, klar, tydlig, och *Skåda*) Noga granska, moget pröfva och öfverväga. — *Skärskådande*, n. 4. o. *Skärskådning*, f. 2.

SKÄRSKÅDAN, f. sing. indef. Skärskådande.

SKÄRSLIPARE, m. 5. En, som slipar saxar, knifvar, m. m.

SKÄRSTEN, m. 2. (bergv.) Oren metall, som allenast en gång genomgått smältning.

SKÄRSTOCK, m. 2. (skepp.) Tvärträ, som lägges öfver en lucka.

SKÄRSTÅNG, f. 3. pl. — *stånger.* Stång, hvarmed vid stålbränning kol utbredas jemt.

SKÄRTALLRIK, m. 2. Kökstallrik af trä att skära på (t. ex. gräslök, persilja, o. s. v.).

SKÄRTAND, f. 3. pl. — *tänder.* Se *Ögonland*.

SKÄRTEN, m. 2. Ten, genom skärverk utskuren af en valsad jernskena.

SKÄRTHORS DAG, m. 2. Thorsdagen näst före påsk. — Har sitt namn af *Skära*, rena, feja, emedan man på den dagen borde, såsom en beredelse till påskhögtidens frände, rena sig ifrån den aska, som man, till tecken af djup sorg, under fastlagen haft strödd öfver sig.

SKÄRTRISSA, f. 1. Ett slags cylindrisk fil.

SKÄRULL, f. sing. Affall vid klädes öfverskärning.

SKÄRVERK, n. 5. Valsverk med flera cirkelrunda ställagda skifvor (Skärskifvor), hvarmedelst det valsade jernet fördelas i smala tenar (Skärtenar).

SKÖFLA, v. a. 1. I krig, fejd, med fiendehand beröfva innebeggarne i land eller stad alla deras dyrbarheter. Jfr *Plundra*, *Härja*. — *Sköflande*, n. 4.

SKÖFLARE, m. 5. En, som sköflar.

SKÖFLING, f. 2. Handlingen, då man sköflar. *Lemma, gifva till s-s*, gifva lof att sköfla; äfv. (fig.) låta förstöras.

SKÖFVE, n. 4. Skjul. Deraf *Portsköfve*, *Vagnsköfve*.

SKÖKA, f. 1. Allmän hora. — *Syn.* *Glädjeflicka*, *Nymf*, *Glädjenymf*, *Kärleksnymf*, *Nattfågel*, *Nattfjäril*.

SKÖL, m. 2. 1) Urgröpnig i marken genom strömmande vatten. — 2) Se *Skölgång*.

SKÖLD, m. 2. (af *Skyla*) 1) Försvarsvapen emot hugg, stick, pil- och spjutkast, af olika ämne, form och storlek. *Föra s. och hjelm.* — 2) (fig.) Beskydd, värn, försvar. *Herren är min s.* — 3) Se *Vapensköld*. *Föra en bjelke i s-en.* (Fig.) *Föra något i s-en*, halva något i tankarna. *Jag märker väl, hvad han förer i s-en*, hvad han tänker, ämnar, förehar. — 4) (nat. hist.) Benämning på samteliga de afdelningar af en insekts kropp, som sitta bakom hufvudet (Thorax). — *Ss. S-formig, -lik.*

SKÖLDBROSK, n. 5. (anat.) Ett brosk vid öfre ändan af lufttröret.

SKÖLDEBREF, n. 5. Se *Adelsbref*.

SKÖLDEMÄRKE, n. 4. Se *Vapensköld*.

SKÖLDHÄLLARE, m. 5. (herald.) Figur, ställd bredvid en sköld, för att uppehålla den.

SKÖLDLAF, m. 2. pl. — *lafvar.* Lafslägtet *Pelteida*.

SKÖLDLUS, f. 5. pl. — *löss.* Ett slägte af halfvingade insekter, som uppehålla sig på växters blad. *Coccus.* Dit höra *Kochenill*, *Kermeslusen* och *Laccalusen*.

SKÖLDMÖ, f. 3. pl. — *mör.* Se *Amason*.

SKÖLDPADD, m. sing. De hornartade plåtar, hvarmed skalen på vissa sköldpaddor äro beklädda, och som användas till hvarjehanda arbeten.

SKÖLDPADDA, f. 1. 1) *S-dor* kallas i allmänhet de djur, som tillhöra 1:a Ordningen af Krälarne (Amfibierna), med mer eller mindre platt eller bred kropp, öfvan och under betäckt med skal, samt ett slags näbb i stället för tänder. *Grekiska S-n*, i *Medelhafsländerna*, sällan en fot lång, med svarta och gula sköldplåtar. *Geometrisk S-n*, 8 till 10 tum lång, i *Ostindien* och på *Cap.* Se f. ö. *Alligators-*, *Fjäll-*, *Hafs-*, *Jätte-*, *Kärr-*, *Läder-*, *Nil-*, *Sötvattens-* och *Taggsköldpadda*. — 2) (skepp.) Ett slags block. — *Ss. Sköldpaddskal.*

SKÖLDPADDSOPPA, f. 1. Soppa på sköldpaddkött.

SKÖLDSVEN, m. 3. pl. — *svenner.* (ford.) Vapendragare, som bar sin herres sköld.

SKÖLDTAK, n. 5. Se *Stormtak*.

SKÖLDTÄCKE, n. 4. (herald.) Täcke öfver en vapensköld.

SKÖLDÖRT, f. 3. Se *Indiansk Krasse*.

SKÖLGÅNG, m. 2. (bergv.) Gång, bildad af en sköl.

SKÖLJA, v. a. 2. Öfvergjuta med vatten, för att göra ren. *S. glas, kärl, tvättade linnekläder.* *S. ull, tyger.* *S. munnen* ell. *s. sig i munnen*, med vatten rengöra munnen. *S. åf, bört, néd*, se *Afskölja*, &c. *S. i'n* (om hafs-vågor): a) (neutralt) *Brusa in på däck* eller i båt, fartyg, t. ex.: *Vågorna sköljde in i båten*; b) (aktivt) *Inkasta*, t. ex.: *Vägen sköljde åter in de varor man kastat öfver bord.* *S. ren*, genom sköljning rena. *S. upp*, (om vågor) kasta upp, t. ex.: *Hafvet sköljde upp hans lik på stranden.* *S. ur, út.* *S. öfver*, se *Öfverskölja*. *S. öfter bord*, säges om en störtvåg, som bryter